

>2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฉีดวัคซีนต่างชนิด

กรณีแพ้วัดขึ้น
วัคซีนขาด-ฉีดเข็ม 3

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฉีดวัคซีนต่างชนิด กรณีแพ้วัดขึ้น-วัคซีนขาด-ฉีดเข็ม3

แม้ในปัจจุบันการให้วัคซีนโควิด-19 ยัง
แนะนำให้วัคซีนชนิดเดียวกันทั้งเข็มที่หนึ่ง
และสอง แต่ด้วยเหตุผลว่าบางคนฉีด
เข็มแรกแล้วแพ้ จำเป็นต้องฉีดเข็มที่สอง
ต่างชนิดกันเช่นเข็มแรกฉีดซิโนแวคเข็มที่ 2
ฉีดเป็นแอสตราเซนเนกา หรือกรณี
วัคซีนเข็ม 3 ทำให้ปัจจุบัน ศูนย์เชี่ยวชาญ
ด้านไวรัสวิทยาคลินิก คณะแพทยฯ จุฬาฯ
ทำการศึกษาเพื่อดูประสิทธิภาพและ
ผลที่จะเกิดขึ้น

• ทีมข่าวคุณภาพชีวิต

qualitylife4444@gmail.com

กรุงเทพธุรกิจ • ขณะนี้ มีการศึกษา
การฉีดวัคซีนต่างชนิดกันค่อนข้างมากในต่าง
ประเทศ เช่น การฉีดไขว้กันระหว่าง “ไฟเซอร์”
กับ “แอสตราเซนเนกา” การให้วัคซีนต่าง
ชนิดกันได้ผลชัดแล้วว่า การให้แอสตราเซน
เนกาเข็มแรก แล้วกระตุ้นด้วยไฟเซอร์ ได้ผล
ภูมิคุ้มกันที่สูงเท่าเทียมกับการให้ไฟเซอร์ 2 เข็ม
แต่ที่เห็นชัดได้อีกอย่างหนึ่งคือ การให้
2 ชนิดที่ต่างกัน จะมีระดับภูมิคุ้มกัน
ในหน่วยความจำ CD8 T cells ต่ำกว่า

สำหรับในประเทศไทยขณะนี้วัคซีน
โควิด-19 ที่ใช้มี 2 ยี่ห้อ คือ “ซิโนแวค” กับ
“แอสตราเซนเนกา” โดยศูนย์เชี่ยวชาญด้านไวรัส
วิทยาคลินิก คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ได้ดำเนินการวิจัยโดยขอทุน
จาก สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ เพื่อดำเนิน
“โครงการวิจัย ความปลอดภัย ผลการ
กระตุ้นภูมิคุ้มกัน และการใช้แทนกันของ
วัคซีนโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 ชนิดเชื้อตาย
(Inactivated vaccine) และไวรัสเป็นพาหะ
(Viral vector vaccine) : การศึกษา
ทดลองทางคลินิก” เพื่อศึกษาการฉีด
วัคซีนเข็มแรกซิโนแวค เข็มที่ 2 ให้วัคซีน

การศึกษาในไทย

- โดยศูนย์เชี่ยวชาญด้านไวรัสวิทยาคลินิก คณะแพทยฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ใช้วัคซีนซิโนแวค และ แอสตราเซนเนกา
- อาสาสมัคร 90 คน

คุณสมบัติอาสาสมัคร

1. อายุ 18 ปีขึ้นไป
2. อยู่ในกรุงเทพหรือปริมณฑล สะดวกรับวัคซีน และจะเฝ้าติดตามนัด (ในวันและเวลาราชการ)
3. ไม่เคยติดเชื้อโควิด-19 มาก่อน
4. ไม่เคยได้รับวัคซีนโควิด-19 มาก่อน
5. ไม่มีประวัติโรคภูมิแพ้ หรือเคยแพ้ส่วนประกอบของสารที่อยู่ในวัคซีน
6. อาสาสมัคร สมัครใจเข้าร่วมโครงการโดยยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร
7. ไม่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง ที่ต้องนอนโรงพยาบาล
8. ไม่กินยากคุมกำเนิด
9. ไม่มีประวัติโรคเมะเร็ง โรคภูมิคุ้มกันบกพร่องจากการติดเชื้อเอชไอวี หรือเป็นมาแต่กำเนิด

ข้อมูลเบื้องต้น

- ซิโนแวคเข็มแรก และแอสตราฯ เข็ม 2
- ได้ภูมิคุ้มกันที่สูงกว่าซิโนแวค 2 เข็ม
- ระดับสูงรองๆ ไฟเซอร์

ที่มา : ศ.พ.พ.ย. กุ๋ววรรณ

22/06/2564 กรุงเทพธุรกิจ

แอสตราเซนเนกา หรือให้วัคซีนเข็มแรก แอสตราเซนเนกา เข็มที่ 2 ให้ซิโนแวค

“ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณ” นักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ ราชบัณฑิต และหัวหน้าศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านไวรัสวิทยาคลินิก คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระบุว่า การศึกษาจะเป็นประโยชน์อย่างมาก ในกรณีเมื่อฉีดเข็มแรกแล้วเกิดแพ้วัดฉีด เข็ม 2 จำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนหรือในกรณีที่วัคซีนชนิดใดชนิดหนึ่งขาดแคลน ก็สามารถใช้อีกชนิดหนึ่งได้เลย ไม่จำเป็นที่จะต้องเก็บวัคซีนไว้เข็ม 2 การบริหารวัคซีนจะง่ายขึ้นมากทำให้การให้วัคซีนเร็วขึ้น

จากข้อมูลเบื้องต้นในผู้ที่แพ้วัดฉีดเข็มแรกและไปฉีดเข็ม 2 ต่างชนิดกัน ที่ผ่านมา มีการตรวจพบ 5 ราย โดย 4 รายที่ฉีดวัคซีนซิโนแวค เข็มแรกและเข็ม 2 ได้รับความปลอดภัย ภูมิคุ้มกันที่ขึ้นสูงกว่า การได้รับวัคซีนชนิดเดียวซิโนแวค 2 ครั้ง และทำนองกลับกัน เช่นเดียวกันมีเพียง 1 ราย ที่ได้รับแอสตราเซนเนกา แล้วเข็ม 2 ไซโนแวค อีก 1 เดือนต่อมา ภูมิคุ้มกันที่ขึ้นก็สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย

ทั้งนี้ การศึกษาจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยหรืออาการข้างเคียงว่าจะเพิ่มขึ้นหรือไม่ ถ้าการสลับวัคซีนปลอดภัยจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งในยามที่วัคซีนขาดแคลนหรือแพ้วัดฉีด และเป็นแนวทางในการที่จะนำมาใช้ในการกระตุ้นเข็มที่ 3 โดยไม่จำเป็นต้องใช้วัคซีนชนิดเดียวกัน

“กรณีตัวอย่างหนึ่ง คือ เข็มแรกฉีดแอสตราเซนเนกาไปแล้ว หลังจากนั้น 1 เดือนต่อมา จะไปฉีดซิโนแวคใหญ่ เดินขึ้นไปจะฉีดซิโนแวคใหญ่ เลี้ยวผิดห้อง ไปห้องฉีดวัคซีนโควิด จึงได้ฉีดวัคซีนซิโนแวคแทนเป็นเข็มที่ 2 อาการข้างเคียงไม่มี ดังนั้น ขณะนี้จึงอยู่ระหว่างการศึกษกรณีเช่นนี้ว่าหากฉีดไขว้หรือจะเป็นอย่างไร และสิ่งที่ต้องคำนึงต่อไป คือ หากฉีดครบ 2 เข็มแล้ว เข็มที่ 3 ยากจะฉีดไขว้อื่น เพราะวัคซีนที่มีหลายบริษัท หากไขว้ไปมาจะเป็นอย่างไร ต้องมีการศึกษาออกมาให้ชัดเจน” ศ.นพ.ยง กล่าว

ที่ผ่านมา ทางโครงการฯ ได้เปิดรับ

“ถ้ามีการระบาดสายพันธุ์เดลต้าหรืออินเดียนจำเป็นต้องใช้ภูมิคุ้มกันที่ระดับสูงขึ้น เราจะฉีดเพิ่มด้วยวัคซีนอะไรที่มี เช่น ซิโนฟาร์ม ไฟเซอร์ โมเดอร์นา

ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณ

สมัครอาสาสมัครรับวัคซีนเข็มที่หนึ่งและสองต่างชนิดกัน โดยกลุ่มแรกจะฉีดเข็มแรกเป็นซิโนแวค เข็มที่ 2 เป็นแอสตราเซนเนกา และอีกกลุ่มจะฉีดเข็มแรกเป็นแอสตราเซนเนกา เข็มที่ 2 เป็นซิโนแวค และจะมีการบันทึกอาการข้างเคียงของวัคซีนและตรวจวัดภูมิคุ้มกันเป็นระยะ เพื่อให้ได้ข้อมูลทางวิชาการก่อนนำไปใช้จริง

- สำหรับ คุณสมบัติของอาสาสมัคร ได้แก่
1. อายุ 18 ปีขึ้นไป 2. อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ หรือปริมณฑล และสะดวกเดินทางมารับวัคซีนและเจาะเลือดตามนัด (ในวันและเวลาราชการ) 3. ไม่เคยติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มาก่อน 4. ไม่เคยได้รับวัคซีนโควิด-19 มาก่อน 5. ไม่มีประวัติโรคภูมิแพ้ หรือเคยแพ้ส่วนประกอบของสารที่อยู่ในวัคซีน
  6. อาสาสมัคร สมัครใจเข้าร่วมโครงการ โดยยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร 7. ไม่มีโรคประจำตัวเรื้อรังที่ต้องนอนโรงพยาบาล
  8. ไม่กินยากดภูมิคุ้มกัน
  9. ไม่มีประวัติโรคเมอเร็ง โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง จากการติดเชื้อเอชไอวี หรือเป็นมาแต่กำเนิด
- ทั้งนี้ หลังจากทีประกาศเพียง 6 ชั่วโมง มีผู้สมัครถึงกว่า 700 คน จากที่ขอคณะกรรมการจริยธรรม เพื่อทำการศึกษาเพียง 90 คน เพื่อให้ได้ผลอย่างละเอียดและต่อไปจะได้นำไปใช้ได้จริง

นอกจากนี้ ผู้ที่ฉีดวัคซีนเข็มที่ 1 และเข็มที่ 2 ต่างชนิดกัน เมื่อฉีดหลังเข็มที่ 2 แล้วครบ 1 เดือนและต้องการตรวจภูมิคุ้มกันหลังฉีดเข็มที่สอง ทางศูนย์ฯ ยินดีที่จะตรวจภูมิคุ้มกันให้ สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์เชี่ยวชาญด้านไวรัสวิทยาคลินิก คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร 02-256-5324 และ 02-256-4909

ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณเพิ่มเติมว่า สำหรับโควิด-19 “สายพันธุ์ไวรัสเดลต้า” (อินเดียน) มีการกล่าวว่าจะทำให้ประสิทธิภาพของวัคซีนลดลง แต่ก็เพียงเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับสายพันธุ์เบต้า (แอฟริกาใต้) การระบาดของประเทศไทยขณะนี้ยังเป็นสายพันธุ์อัลฟา (อังกฤษ) พบได้ถึง 96% วัคซีนแอสตราเซนเนกา และซิโนแวค สามารถลดความรุนแรงและลดอัตราการป่วยตายได้ ดังเช่นการศึกษาที่ภูเก็ท

“ในอนาคตถ้ามีการระบาดสายพันธุ์เดลต้าหรืออินเดียนจำเป็นต้องใช้ภูมิคุ้มกันที่ระดับสูงขึ้น เราจะฉีดเพิ่มด้วยวัคซีนอะไรที่มี เช่น ซิโนฟาร์ม ไฟเซอร์ โมเดอร์นา ก็เป็นไปได้ เพียงกระตุ้นเข็มเดียวไม่ว่าจะเป็นวัคซีนอะไรก็จะได้ผลภูมิคุ้มกันสูงมากจะสูงขึ้นอีกเป็น 10 เท่าตามหลักการของวัคซีนในเข็มกระตุ้น”

ในทำนองเดียวกันข้อมูลเบื้องต้น

ของคุณย์ฯ ที่ทำวิจัยอยู่ พบว่า การให้
วัคซีนซิโนแวคเข็มแรก แล้วกระตุ้นด้วย
แอสตราเซนเนกา ได้ภูมิคุ้มกันที่สูงมาก
มากกว่าการให้ซิโนแวค 2 เข็ม และ
ระดับสูงเป็นห้องๆ ไฟเซอร์ ดังนั้น
ในภาวะปัจจุบันเราควรรีบให้วัคซีนไปก่อน
ให้ครบและครอบคลุมประชากรให้มากที่สุด
เพื่อป้องกันการป่วยและการเสียชีวิต
ให้เร็วที่สุด และเมื่อเชื้อกลายพันธุ์ที่ทำให้
ประสิทธิภาพของวัคซีนลดลงก็สามารถ
กระตุ้นด้วยวัคซีนอื่นๆ หรือวัคซีนชนิด
เดียวกันให้ภูมิสูงเพียงพอในการป้องกัน
ไวรัสกลายพันธุ์นั้น จนกว่าจะมีวัคซีนใหม่
ที่จำเพาะกับไวรัสกลายพันธุ์

“เราไม่มีทางเลือกในขณะนี้ มีวัคซีน 2 ตัว
ก็ให้เร็วที่สุด ในอนาคตถ้ามีวัคซีนมากเพียงพอ
และหลากหลายชนิด ใครจะกระตุ้นด้วยวัคซีน
อะไรก็สามารถทำได้อย่าไปพะวงกับปัญหา
ที่ยังไม่เกิดอย่างที่มีเสียงกล่าวขานกันมาก
ขนาดนี้” ศ.นพ.ยง ระบุ

กรุงเทพธุรกิจ ● สำหรับประเทศ “สเปน” รอยเตอร์ส รายงานผลการศึกษา “โครงการคอมไบแวคซ์” ที่ดำเนินการโดยสถาบันสุขภาพคาร์ลอสที่ 3 ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลสเปนโดยใช้อาสาสมัคร อายุระหว่าง 18-59 ปี จำนวน 670 คน ซึ่งทั้งหมดได้รับวัคซีนแอสตราเซนเนก้า โดสแรก และในจำนวนนี้ 450 คนได้รับการฉีดวัคซีนไฟเซอร์เป็นโดสที่ 2 พบว่ามีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพสูง มีค่าแอนติบอดี อิมมูโนโกลบูลินจี (IgG) ในกระแสเลือด สูงกว่า 30-40 เท่า เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับวัคซีนแอสตราเซนเนก้าเพียงโดสเดียว

และมีค่าแอนติบอดีเพิ่มขึ้น 7 เท่า ซึ่งถือว่ามากกว่าอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับกลุ่มที่ฉีดวัคซีนแอสตราเซนเนก้าทั้ง 2 โดส ซึ่งพบแอนติบอดีเพิ่มขึ้น 2 เท่า โดยมีเพียง 1.7% ของผู้เข้าร่วมการทดสอบ

ฉีดวัคซีนต่างชนิดในต่างประเทศ

ที่มีรายงานพบผลข้างเคียงรุนแรง เช่น ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ และไม่สบายเนื้อไม่สบายตัว

ด้าน “อังกฤษ” มีโครงการศึกษา “มิกซ์ แอนด์ แมทซ์” ซึ่งไม่นานมานี้ได้เผยผลการศึกษาว่า ประชาชนที่ได้รับวัคซีนไฟเซอร์หลังจากได้รับวัคซีนของแอสตราเซนเนก้า มีอาการข้างเคียงเล็กน้อยถึงปานกลาง เช่น ปวดหัว ตัวสั่น มากกว่าที่คนเกิดผลข้างเคียงหากได้รับวัคซีนตัวเดียวกัน 2 โดส

สำหรับ “แคนาดา” ปัจจุบันมีการอนุมัติใช้วัคซีน 4 ชนิด ได้แก่ โมเดอร์นา, ไฟเซอร์, แอสตราเซนเนก้า และ จอห์นสัน แอนด์ จอห์นสัน แต่หลายพื้นที่ในแคนาดาเริ่มระงับการใช้วัคซีนแอสตราเซนเนก้า

ในการฉีดเข็มแรก จากความกังวลเรื่อง การเกิดลิ่มเลือด

โดยเมื่อวันที่ 1 มิ.ย. คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านภูมิคุ้มกันแห่งชาติแคนาดา (National Advisory Committee on Immunization: NACI) อนุญาตให้เข้ารับวัคซีนโควิด-19 โดสแรกและโดสสองต่างชนิดกันได้ ใน 3 ชนิด คือ ไฟเซอร์ โมเดอร์นา และ แอสตราเซนเนก้า อย่างไรก็ตาม สาธารณสุขแคนาดา ก็ยังขอให้ชาวแคนาดาฉีดวัคซีนชนิดเดียวกันต่อไปหากเป็นไปได้

นอกจากนี้ ในประเทศอื่นๆ เช่น จีน ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส นอร์เวย์ รัสเซีย เกาหลีใต้ สวีเดน สหรัฐฯ ยังมีการศึกษาเรื่องนี้เช่นเดียวกัน